

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน
ในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

Opinion of the People towards Work Performance under the Roles of Village
Headmen in Song Yang Sub-District, Maha Chanachai District, Yasothon Province

สมชาติ สมรักษ์¹

ยุภาพร ยุภาศ²

สมเกียรติ เกียรติเจริญ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ที่แตกต่างกัน และสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่อายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน 299 คนโดยใช้สุทธาโรว์ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ *t*-test (Independent samples) และ *F*-test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เป็นบุคคลผู้ในพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำนวน 5 คน

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับความอาญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับความอาญา และด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านของทุกด้าน

การสรุปทศสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ควรขอความร่วมมือตัวแทนชาวบ้านทุกครัวเรือนในการจัดเวรยาม ควรเข้าไปช่วยเหลือราษฎรให้ทันท่วงทีในยามเกิดภัยพิบัติ ควรเรียกประชุมราษฎรอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ควรร่วมมือกันทำงานกับสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ รองศาสตราจารย์ คณະรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

และควรหาแนวทางป้องกันปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนในงานมหรสพ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องด้วยคดีอาญา ควรไต่เถียงข้อพิพาทโดยไม่รอข้ามราษฎรต้องฟ้องร้องกันเอง ควรจริงจังกับปัญหาการพนันและปัญหายาเสพติดเพราะเป็นบ่อเกิดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานตามหมายจับหมายค้นในท้องที่ของตนอย่างทันทั่วทั้งที่ ควรรายงานข่าวการกระทำผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าจะมีเหตุเกิดขึ้นในหมู่บ้านให้ผู้บังคับบัญชาทราบในทันที และควรพัฒนาความรู้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกลางและการชันสูตรพลิกศพ

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของประชาชน การปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

ABSTRACT

The purposes of the research were to study and to compare the opinion of the people towards work performance under the roles of village headmen in Song Yang Sub-District, Maha Chanachai District, Yasothon Province including their suggestions. This classified in gender, educational levels, professions, inhabitant villages and in-dept interviewing the person who are involved in work performance under the roles of village headmen. The samples were 229 families' heads or the representatives who are 18 years of age and over in the area of Song Yang Sub-District, Maha Chanachai District, Yasothon Province by using Taro Yamane's technique. The instrument used in the research was a rating scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data were mean, percentage, frequency, standard deviation, *t*-test and test One-way ANOVA : *F*-test with the statistic significant at .05 level.

The results of the research were found as follows: The overall opinion of the people towards work performance under the roles of village headmen in Song Yang Sub-District, Maha Chanachai District, Yasothon Province was rated at high level. Considering by aspect, two aspects were rated at high level ; the duty and responsibility related to criminal offense, and the governing and peace keeping, were rated at a high level, respectively. The comparison of the opinion of the people towards work performance under the roles of village headmen in Song Yang Sub-District, Maha Chanachai District, Yasothon Province classified in gender, educational levels, professions, inhabitant villages as overall and aspects were not difference.

The first three highest frequency suggestions were as follows; the people from each family should be requested to work as a security guard. The people should be help immediately when disaster occurs. The people should invited for meeting at least twice a month. The people should be compromised the dispute before being charged in the court. The village headmen should be serious about the problems regarding the gambling and drug addiction. Finally, the village headmen should cooperate and work closely with the police.

Keywords: Opinion of the People, Work Performance Village Headmen, Song Yang Sub-District, Maha Chanachai District, Yasothon Province

บทนำ

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2552 ได้จัดรูปแบบการปกครองท้องที่ประกอบไปด้วย หมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอและอำเภอ ในส่วนของตำบลให้ผู้ปกครองมาจากการคัดเลือก เรียกว่า “กำนัน” เดิมชาวบ้านเรียกว่า “ตาแสง” มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อย พัฒนาตำบลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ส่วนการปกครองระดับหมู่บ้านให้มีผู้ปกครองหมู่บ้านมาจากการเลือกของราษฎรภายในหมู่บ้าน เรียกว่า “ผู้ใหญ่บ้าน” เดิมชาวบ้าน เรียกว่า “นายบ้านหรือกวนบ้าน” มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อย พัฒนาหมู่บ้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเช่นเดียวกับกำนัน ซึ่งการปกครองรูปแบบนี้ก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าส่วนอื่นๆ หากราษฎรในหมู่บ้านมีความกินดี อยู่ดี มีความคิดสร้างสรรค์แล้ว สิ่งนี้ก็หมายความว่าไปถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมประเทศชาติโดยส่วนรวม ถึงแม้หมู่บ้านจะเป็นหน่วยของการปกครองที่เล็กที่สุดแต่ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านในแต่ละหมู่บ้านนั้นก็ถือเป็นหน่วยงานทางการปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนอีกหน่วยงานหนึ่งและเป็นพื้นฐานสำคัญในการปกครองประเทศ ซึ่งประเทศ จะเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าและมีความมั่นคงทั้งในด้านการเมือง การศึกษา เศรษฐกิจและสังคมมากน้อยเพียงใด นั้น อาจกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับการปกครองในระดับหมู่บ้าน ถ้าหากราษฎร ในหมู่บ้านทุกคนมีความกินดีอยู่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ของสังคม มีการประสานความร่วมมือร่วมใจกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของหมู่บ้านสภาพสังคมโดยรวมก็จะได้รับการพัฒนาควบคู่กันไป เพราะหมู่บ้านถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการที่จะพัฒนาการปกครองประเทศให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวในปัจจุบันจึงต้องเริ่มต้นการพัฒนาที่ตำบลและหมู่บ้านก่อน (กรมการปกครอง. 2552 : 12-16)

ตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เป็นอีกหนึ่งตำบลที่ผู้ใหญ่บ้านต้องปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2552 จำนวนทั้งหมด 8 หมู่บ้าน ซึ่งการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร กล่าวคือมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อันมิชอบของผู้ใหญ่บ้านผ่านศูนย์ดำรงธรรมอำเภออยู่หลายครั้ง (ที่ว่าการอำเภอมหาชนะชัย. 2555 : 25-30) และอำนาจหน้าที่บางประการของผู้ใหญ่บ้านยังมีความซ้ำซ้อน กับภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งส่วนที่เห็นเด่นชัดที่สุดคือ การรักษาความสงบเรียบร้อยตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและระงับโรคติดต่อ การคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้เป็นมีบทบัญญัติกฎหมายที่ชัดเจนให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ใหญ่บ้านที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ว่าปัจจุบันได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่มีอยู่มากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้านในตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ และสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านเพื่อทราบถึงข้อมูลเชิงลึก โดยมีความคาดหวังว่าข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
2. เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ที่แตกต่างกัน

3. เพื่อทำการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 1,171 คน (สำนักทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย. 2555 : 15)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 299 คน ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727)

เครื่องมือการวิจัย

เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผ่านการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีการไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับความอาญาโดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับความอาญา และด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรในการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มี เพศ แตกต่างกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน ระหว่างประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยางอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มี อาชีพ แตกต่างกัน ระหว่าง รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค่าขาย/นักธุรกิจ เกษตรกร/รับจ้าง และอื่นๆ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มี หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน ระหว่าง หมู่ 1 ถึง หมู่ 8 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ควรขอความร่วมมือตัวแทนชาวบ้านทุกครัวเรือนในการจัดเวรยาม ควรเข้าไปช่วยเหลือราษฎรให้พ้นท่วงทีในยามเกิดภัยพิบัติ ควรเรียกประชุมราษฎรอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ควรร่วมมือกันทำงานกับสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ และควรหาแนวทางป้องกันปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนในงานมหรสพ ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่อง

ด้วยคดีอาญา ควรไต่ถามข้อพิพาทโดยไม่รื้อซ้ำจนราษฎรต้องฟ้องร้องกันเอง ควรจริงจังกับปัญหาการพนันและปัญหายาเสพติดเพราะเป็นบ่อเกิดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานตามหมายจับหมายค้นในท้องที่ของตนอย่างทันท่วงที ควรรายงานข่าวการกระทำผิดกฎหมายหรือสงสัยว่าจะมีเหตุเกิดขึ้นในหมู่บ้านให้ผู้บังคับบัญชาทราบในทันที และควรพัฒนาความรู้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของกลางและการชันสูตรพลิกศพ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับความอาญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยางสามารถสร้างความสามัคคีและความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตนได้ดี

1.2 ผู้ใหญ่บ้านได้มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีอาญาที่เกิดขึ้นในท้องที่ปกครองของตนอย่างเคร่งครัด

1.3 ผู้ใหญ่บ้านมีกฎหมายและระเบียบให้ถือปฏิบัติตามกรอบของอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค จึงเป็นประสานงานระหว่างส่วนราชการกับประชาชนในแต่ละท้องที่ได้เป็นอย่างดี

1.5 สภาวการณ์ในปัจจุบันมีการแข่งขันทางการเมืองสูง การเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่งที่ต้องลงแข่งขันให้ราษฎรเป็นผู้เลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้นจึงจะมาทำหน้าที่นี้ได้

จากเหตุการณ์ดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ที่มีเพศ อายุ และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

2.1 ผู้ใหญ่บ้านได้ปฏิบัติงานในการปกครองหมู่บ้านโดยให้ความเสมอภาคกับประชาชนทุกเพศ ทุกคุณวุฒิ ระดับการศึกษา และทุกสาขาอาชีพ ไม่เลือกปฏิบัติกับผู้หญิง ผู้ชาย คนหนุ่มคนแก่ คนรวยคนจน ความต่างทางคุณวุฒิ การศึกษา โดยถือว่าประชาชนในท้องที่ปกครองทุกคนคือราษฎรในความรับผิดชอบของตน ให้บริการประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคโดยเท่าเทียมกันตามอำนาจหน้าที่ของตนที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ จึงทำให้ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธรไม่แตกต่างกัน

2.2 หมู่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย ทั้ง 8 หมู่บ้าน อยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งมีสิ่งแวดล้อมต่างๆ คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ประชาชนอาศัยอยู่ในพื้นที่วิจัยนี้ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้ใหญ่บ้านควรขอความร่วมมือจากราษฎรให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขสาธารณภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่

2. ส่วนราชการต่างๆ ควรเข้ามาสนับสนุนให้ผู้ใหญ่บ้านมีศักยภาพในการทำงานด้านการสร้างความสมานฉันท์และความสามัคคีอย่างเต็มที่

3. ควรอบรมความรู้ให้กับผู้ใหญ่บ้านในฐานะที่เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติตามกฎหมายอาญาเกี่ยวกับหมายจับและหมายค้นในหมู่บ้านของตน

4. ส่วนราชการในกระบวนการยุติธรรมควรเข้ามาให้ความรู้และพัฒนาการทำงานด้านการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีอาญาให้กับผู้ใหญ่บ้านเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงานอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อค้นพบจากงานวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย พิจารณาจากข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขสาธารณภัยต่างๆ ในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ คือ ผู้ใหญ่บ้านยังไม่สามารถทำงานร่วมกับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ส่วนด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา พิจารณาจากข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ใหญ่บ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอาญาเกี่ยวกับหมายจับและหมายค้นในท้องที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ คือ ผู้ใหญ่บ้านควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานตามหมายจับหมายค้นในท้องที่ของตนอย่างทัน่วงที รวมทั้งผู้ใหญ่บ้านต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำบัญชีของกลางและการชันสูตรพลิกศพด้วย ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป จึงควรศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้นของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลสงยาง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2550). **กำนัน ผู้ใหญ่บ้านยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาารักชาติดินแดน,
โกวิททย์ พวงงาม. (2548). **การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
วิญญูชน.ที่ว่าการอำเภอมหาชนะชัย. (2555). **ข้อมูลอำเภอมหาชนะชัย**. ยโสธร : อำเภอมหาชนะชัย.
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534. (4 สิงหาคม 2534). **ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ**. เล่ม
108 ตอนที่ 156. หน้า 1-41.
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2552

สำนักทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย. (2555). **ข้อมูลทะเบียนราษฎร์**. ยโสธร : สำนักทะเบียนอำเภอมหาชนะชัย. 15

Yamane, Taro. (1973). **Statistics An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York : Harper & Row.